

London Artist's Book Fair 2004

Kelecsényi Csilla

Magyar Művészkönyvkiadók Társasága tagjainak kiállítása a londoni ICA-ben (Institute of Contemporary Arts)

Az egyik legrangosabb nemzetközi művészkönyvkiállítás a londoni Artist's Book Fair, ahol a Magyar Művészkönyvkiadók Társasága 1998 óta rendszeresen szerepel.

A rendező, az ismert könyvkiadó Marcus Campbell, akivel Kelecsényi Csillának, a kiállítás kurátorának korábban kialakított személyes kapcsolata segítette elő a társaság bemutatkozását.

Kezdetben a Barbican centerben lévő Concourse Gallery és Foyer, majd a London Institute, 2003-ban pedig az ICA (Institute of Contemporary Arts) adott helyet a rendezvénynek.

A közel száz résztvevő, többségében angol, de évről évre francia, ír, amerikai, német, lengyel, de volt alkalom, hogy skót, spanyol és orosz alkotó is, valamint öt éve magyar művészeink is rendszeresen bemutathatták művészkönyveiket.

Volt olyan kiállítás, amikor a művészkönyvkiállítással egy időben ritkaságokat is láthattunk a hatvanas évekből. Jeles kortársalkotók, mint Richard Long vagy R. B. Kitay mutatták be műveiket, és volt olyan alkalom is, amikor azonos időben állíthattunk ki Joseph Beuys-szal. A világhírű művész háromszáznál több, 1965 és 1985 között készült sokszorosított munkái voltak láthatók önálló, elkülönített kiállításon Barbican-ben, az Artist's Book Fair keretében.

A Magyar Művészkönyvkiadók Társasága kiállítási standja sokszínűségével, művészi színvonalával és egyediségével évről évre sok érdeklődőt vonzott.

Szakmai társszervezetekkel és alkotókkal kialakított kapcsolatainknak köszönhetően sok újabb kiállítási meghívást kaptunk. Ennek eredménye, hogy 2004-ben a Hungary in Focus keretében, a Bogyay Katalin igazgató hölgy vezette londoni Magyar Kulturális Központ támogatta a magyar művészkönyvesek bemutatóját az Artist's Book Fair-en. A Magyar Művészkönyvkiadók Társasága

tagjai közül Árva Ilona, Bornemisza Rozi, Butak András, Damó István, Kelecsényi Csilla, Kiss Ilona, Kovács Péter Balázs és Olajos György legújabb művészkönyveit láthatta a londoni közönség az LAB'04 London Artist's Book Fair kiállításon 2004. november 26–28-ig a londoni ICA-ben.

A Hungary in Focus keretében a magyar művészetet és kultúrát ünnepelték a britek az Egyesült Királyságban. A kiállított művészkönyvek a 2004-es Balassi Bálint-évforduló alkalmából a reneszánsz magyar költőre való emlékezéssel készültek. A nyolc kiállító művész műalkotásairól néhány sorban:

*Árva Ilona: Kiben bűne bocsánatáért...II.
(papír, kalligráfia, linómetszet)*

Árva Ilona grafikusművész két gyönyörű, linómetszetekkel borított művészkönyvét Balassi *Kiben bűne bocsánatáért könyörgött* című verse ihlette. A személyes hangvételő vers a reneszánsz ember öntudatos modorában íródott. A művészkönyvek kalligráfiája, monotípiával változatossá tett linómetszetei erre a versre utalnak.

Bornemisza Rozi grafikus-tipográfus Balassi Bálint szerelmeiről, a reneszánszban használatos növényi motívumok alkalmazásával és kézi aranyozással készített művészkönyveket. A felületek patinájukkal az időtlenségről vallanak. Az aprólékos gonddal készített műtárgyak is-

Bornemisza Rozi: Balassi Bálint szerelmei
(papír, vegyes technika)

kolázott figyelmet és a művészi munka szeretetét tükrözik.

Butak András Munkácsy-díjas grafikusművész *Fényjáték* című művészkönyve kartonpapírra készült szitanyomással. A fekete-fehér leporellóba hajtogatott művészkönyv egyik oldalán az idézett vers absztrakt írássá változik, a másik oldalán megjelenő látvány a fény izgalmas játékát szimbolizálja. Az egyedi könyvborítón a könyv belsejében kibomló fénypánczák – mint egy összegzésül – pontokká sűrűsödnek.

Damó István grafikusművész művészkönyveit Balassi *Adj már csendességet...* és *Losonczy Anna nevére* című versei ihlették. A kis példányszámú, digitális eljárással létrehozott művészkönyvek elegáns szövegszedéssel készültek. A képeken finom akvarelles felületek és kalligrafikus írássok együttes alkalmazása a versekhez illő lírai hangulatot keltenek.

Kelecsényi Csilla Ferenzy-díjas képzőművész Balassiról litográfiával készített művészkönyvének kívül önálló könyvlapokkal is megemlékezik. A kézzel merített egyedi papírlapok őszi levéldarabokat rejtenek. A valódi levelek és a viaszszal bevont, kézzel írott verstörödékek, magyarul-angolul váltakozva a máig európai rangú Balassi-versekre hívják fel a figyelmet. A festett, viaszolt, kollázsolt lapok nagyméretű változata egyébként 2004-ben az esztergomi Balassi-kiállításon grafikai szakmai díjat nyert.

Kiss Ilona, aki professzionális könyvművésznek mondható, Balassi szerelmeiről készített művészkönyveket. Fulviáról alkotott szép könyvet különleges linómetszetekkel, speciálisan hajtogatott szerkezettel, ragasztás nélkül. Júliáról lágy textilekkel finom dobozban ajánlott mű-

Kelecsényi Csilla: Egy katonaének
(kézzel merített papír, festék, viasz)

vészkönyvet, mellyel megörvendeztette az angol közönséget. A *Katonaének* című leporelló művészkönyve pedig Balassi-portrét ábrázol a férfiasan szálkás, fából készült könyvborítón.

Kovács Péter Balázs festőművész a magyar kultúrtörténet sorozataként szánja művészkönyveit. Régi leckekönyveit patinásan megdolgozta, összefestette, kollázsolta, ragasztotta. Különböző méretű, de egymást hangsúlyosan erősítő műveinek humorosan a *Balassi leckekönyvei* gyűjtőcímet adta. A közönség meghökkenve, nagy érdeklődéssel forgatta kezében e különös relikviákat.

Olajos György Munkácsy-díjas grafikusművész *Fohász* című művészkönyvében Balassi „Láss üdvösségemhez Istenem” mondatát ismétli, reneszánsz festett és rajzolt motívumok kíséretében. A finom érzékenységgel rajzolt és kolorizált, kézzel merített papírlapokból egyedien kötött művészkönyv festett doboza is a mű fontos része.

Olajos György: Fohász
(kézzel merített papír, festék)